

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
за прилагане на антикорупционни процедури, в това число и за докладване при установяване на информация/данни за допуснати грешки, нередности, измами, злоупотреби и др. в Министерство на енергетиката

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I
Обхват, цели и принципи

Чл. 1. Вътрешните правила уреждат условията и реда в Министерството на енергетиката за прилагане на антикорупционни процедури, в това число и за докладване при откриване/установяване и/или наличие на информация за допуснати грешки, нередности, измами, злоупотреби и др.

Чл. 2. (1) Вътрешните правила имат за цел:

1. повишаване на общественото доверие към служителите на министерството, а оттам и към институцията като цяло;
2. засилване на общественя/граждански контрол, по отношение работата на администрацията на министерството, като форма на превенция на корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др.;
3. създаване на гаранции за отчетност и прозрачност на дейността на администрацията на министерството;
4. повишаване ефективността по предотвратяване на корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др.;
5. утвърждаване на ценности като честност, почтеност и морал у служителите на министерството.

(2) Постигането на целите по ал. 1 се осъществява чрез прилагане на различни антикорупционни процедури и механизми за проверка, мониторинг и докладване, както и чрез стриктното, точно и своевременно изпълнение на разписаните в тези Вътрешни правила задължения.

Чл. 3. Изпълнението на Вътрешните правила се осъществява при спазване на принципите: законност, откритост и достъпност, отговорност и отчетност, обективност и безпристрастност, прозрачност, почтеност и нетърпимост към корупция, корупционни прояви, измами, нередности и злоупотреби.

Раздел II
Основни дейности и задължения

Чл. 4. (1) Инспекторатът, съобразно функциите си по Закона за администрацията и Устройствения правилник на Министерство на енергетиката е водещо звено, осъществяващо дейности насочени към проверка, мониторинг и докладване, с цел превенция, противодействие и разкриване на корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., и осъществява контрол съгласно Закона за Сметната палата.

(2) Инспекторатът подпомага министъра на енергетиката при изпълнението на държавната антикорупционна политика.

Чл. 5. (1) Ръководителите на структурни звена в министерството са длъжни да предприемат действия за изпълнение на приоритетите и мерките заложи в Годишните програми/планове за изпълнение на приетите от правителството стратегически и програмни документи за превенция и противодействие на корупцията

в Република България.

(2) В годишните планове за дейността на структурните звена следва да се планират мероприятия за изпълнението на приоритетите и мерките, посочени в Годишните програми/планове по ал. 1.

Чл. 6. (1) Мониторингът, по смисъла на чл. 4, ал. 1 е систематично и непрекъснато наблюдение на осъществяваните процеси и дейности в администрацията на министерството, в това число и събиране, анализиране и използване на навременна информация, включително и от второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, с оглед откриване на съответствие с предполагаем и/или твърдян резултат.

(2) Мониторингът върху дейността на структурните звена и служителите в администрацията е насочен към:

1. превенция на корупцията, корупционните прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., чрез даване на указания за предприемане на своевременни ефективни мерки, с оглед идентифициране на причините и условията, които биха могли да доведат до тяхното допускане и ограничаването и/или елиминирането им;

2. ефективно противодействие на корупцията, корупционните прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., чрез въвеждане на механизми за бързо идентифициране и прекратяване на съществуващите такива;

3. подобряване/усъвършенстване на установените вече механизми за противодействие на корупцията, корупционните прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., чрез повишаване информираността и координацията между съответните служители и/или звена в министерството.

Чл. 7. (1) Задължение за осъществяване на мониторинг и докладване на резултатите от него, а при необходимост и за извършване на преглед и проверка при установяване на информация за корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др. извършени от служители на министерството, имат и всички ръководители на структурни звена в Министерството на енергетиката.

(2) При констатиране на пропуски или нарушения в хода на осъществяване на дейностите по ал. 1, ръководителите на структурни звена в министерството предприемат незабавни действия за усъвършенстване на изградените от тях системи за непрекъснато наблюдение и анализ на състоянието на корупционния риск.

Чл. 8. (1) Мониторингът, по смисъла на чл. 4, ал. 1, може да се реализира и от Инспектората, въз основа на заповед на министъра, при спазване и прилагане на методологиите по чл. 71, ал. 1, т. 5 от Закона за Сметната палата.

(2) Инспекторатът на министерството, въз основа на заповед на министъра, извършва анализ на състоянието и оценка на корупционния риск в администрацията, като в зависимост от получените резултати предлага на министъра конкретни мерки и механизми за неговото управление и ограничаване.

Чл. 9. Служителите в администрацията на Министерство на енергетиката са длъжни да:

1. изпълняват законосъобразно и целесъобразно своите задължения;
2. не използват служебното си положение за лично облагодетелстване и да не създават съмнения за злоупотреба с него;
3. откажат категорично предложение за облага и да не приемат при каквито и да е обстоятелства такава;
4. направят опит за идентифициране на предлагания облагата и да докладват на прекия си ръководител;

5. не извличат лична или групова полза (финансова, материална, услуга и др.), като участващи в процедури за възлагане на обществени поръчки;

6. изпълняват преките си служебни задължения, като се ръководят от принципите, разписани в чл. 3;

7. спазват вътрешните правила, процедури и стандарти за качествено и ефективно обслужване, основани на равнопоставеност, безпристрастност и експедитивност, като защитават неприкосновеността на клиента и не разкриват поверителна информация за него;

8. не се възползват от делегираните им правомощия, което би довело до лично или групово облагодетелстване за сметка на правата и законните интереси на друга личност или група, както и на обществото като цяло;

9. не упражняват дейност, несъвместима със служебното им положение в Министерството на енергетиката;

10. не използват информацията, станала им известна при изпълнение на преките им служебни задължения, с цел извличане на лична или групова полза/облага (финансова, материална, услуга и др.);

11. не проявяват с действията си никаква пряка или непряка форма на дискриминация.

Чл. 10. При постъпил в министерството сигнал, съдържащ твърдения за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси, служителите на министерството са длъжни да предприемат действия за защита на лицето/лицата подали сигнала, съобразно утвърдените от министъра Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, подадени в Министерството на енергетиката и за защита на лицата подали такива сигнали.

Глава втора АНТИКОРУПЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ

Раздел I Процедури на докладване

Чл. 11. За постигане целите заложи в чл. 2, ал. 1 се въвеждат следните задължителни процедури на докладване:

1. процедура на докладване, при откриване/установяване и/или наличие на информация за корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др.;

2. процедура на докладване за резултатите в областта на превенцията и противодействието на корупцията, корупционните прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др.

Чл. 12. (1) При откриване/установяване и/или наличие на информация за корупция, корупционни прояви, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., служителите на министерството са длъжни в рамките на същия работен ден от откриване на съответното обстоятелство или най-късно до 12.00 часа на следващия работен ден да докладват за това на ръководителя на съответното структурно звено.

(2) Когато информацията по предходната алинея, касае ръководител на структурно звено или лице, заемащо по-горестояща длъжност, докладването се извършва пред министъра на енергетиката.

(3) Докладването по ал. 1 и ал. 2 се извършва писмено, чрез изготвянето на доклад по установения за министерството ред и форма.

(4) В изключителни случаи, когато ситуацията или възникналите обстоятелства

налагат своевременно предприемане на конкретни действия, по преценка на служителя докладването по предходната алинея се извършва в устна форма.

Чл. 13. (1) Ръководителите на структурни звена в министерството, в зависимост от тежестта на изложеното в доклада, по своя преценка предприемат следните действия:

1. извършват дейности по преглед и проверка на твърденията и фактите;
2. изготвят доклад до главния секретар и/или министъра на енергетиката, в който предлагат предприемането на конкретни действия за ограничаване на вредните последствията.

(2) Действията по предходната алинея се предприемат в най-кратки срокове, но не по-късно от 5 работни дни от получаването на доклада по чл. 12, ал. 3.

(3) Докладването по ал. 1, т. 2 се извършва писмено, с изключение на случаите регламентирани в чл. 12, ал. 4.

Чл. 14. (1) Съобразно резултатите от извършения преглед и проверка на твърденията и фактите, в доклада си ръководителят на структурното звено предлага:

1. изпращане на събраните данни, ведно с цялата документация по случая на съответната институция/дирекция, компетентна за разглеждането им;
2. изискване на допълнителни документи, информация и становища от съответната институция/дирекция, разполагаща с такива;
3. своевременно изпращане на сигнала на съответните органи за разследване;
4. извършване на други необходими действия, с оглед създамата се фактическа обстановка.

(2) След одобряване на направените предложения от главния секретар и/или министъра на енергетиката, ръководителят на структурното звено е длъжен да предприеме незабавни действия за тяхното изпълнение.

Чл. 15. При изискване на информация, документи, обяснения, становища или друго запитване по случая от съответната институция на изпълнителната, законодателната или съдебната власт, ръководителят на структурното звено е длъжен да предостави исканата информация, съгласно установения в министерството ред.

Чл. 16. Процедурата за докладване по предходните членове не се прилага по отношение на:

1. постъпилите в министерството сигнали, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси, които се разглеждат по реда на Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, подадени в Министерството на енергетиката и за защита на лицата подали такива сигнали;
2. постъпилите в министерството сигнали, съдържащи твърдения в тази посока и за които се прилагат специфични процедури за администриране и докладване на нередности при усвояване и управление на средства от Европейския съюз и от други международни фондове и програми.

Чл. 17. (1) В изпълнение изискванията на чл. 11, т. 2, ръководителите на структурни звена в министерството са длъжни ежегодно, в срок до 10 януари да представят в Инспектората на министерството доклад със следното съдържание:

1. отчет за извършеното от тях през предходната календарна година в изпълнение на задълженията си по чл. 5 и чл. 7;
2. информация, относно броя на постъпилите в структурното звено през предходната календарна година сигнали, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., предприетите действия по тях, резултатите от евентуално извършени прегледи и проверки, както и направените по тях предложения;

3. информация, относно предприети действия и резултатите от тях, по повод стартирали процедури на докладване по чл. 12 от Вътрешните правила.

(2) Информацията по ал. 1, т. 2 и т. 3 се изпраща в табличен вид със следното съдържание: дата на постъпване на сигнала, респективно откриване/установяване на съответното нарушение; кратко описание на твърденията в сигнала, респективно на създалата се фактическа обстановка; предприети действия; направени предложения и създадени документи.

(3) При липса на постъпили сигнали за отчетния период, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви, конфликт на интереси, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., както и на образувани процедури по чл. 12 от настоящите правила, към доклада по ал. 1 не се прилага табличната форма, изискуема по ал. 2.

Раздел II

Процедури по огласяване и публичност

Чл. 18. (1) Информацията съдържаща се в докладите по чл. 17 се анализира от Инспектората и при наличие на постъпили сигнали за отчетния период, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви, конфликт на интереси, измами, нередности, злоупотреби, грешки и др., както и на образувани процедури по чл. 12 от настоящите правила, се изготвя обобщен доклад до министъра на енергетиката. След одобряването му от министъра, обобщеният доклад се публикува на интернет страницата на министерството в рубрика „Антикорупция“, раздел „Връзка с инспектората“.

(2) В обобщения доклад се включват и статистически данни за постъпилите и разгледани от Инспектората и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, сигнали за корупция, корупционни прояви и конфликт на интереси.

(3) Информацията по ал. 2 се публикува ежегодно в срок до 31 януари.

Чл. 19. (1) В случаи на наложени наказания на служители на министерството, в резултат на прилагане на предвидените в Раздел I от настоящата глава процедури, информация за това се публикува от Инспектората на интернет страницата на министерството в рубриката „Антикорупция“, раздел „Връзка с инспектората“.

(2) При разкрити случаи на корупция и корупционни прояви, по отношение на служители на министерството, информация за това се публикува от Инспектората на интернет страницата на министерството в рубриката „Антикорупция“, раздел „Връзка с инспектората“.

(3) Информацията по ал. 1 и ал. 2 се публикува, след влизане в сила на съответния административен/съдебен и/или друг акт на компетентния орган.

Чл. 20. (1) В съответствие с принципите заложи в чл. 3 от настоящите вътрешни правила, Инспекторатът публикува на интернет страницата на министерството в рубриката „Антикорупция“, раздел „Връзка с инспектората“:

1. информацията по чл. 18 и чл. 19 от настоящите Вътрешни правила;
2. резюме на резултатите от извършената оценка на корупционния риск в администрацията на министерството и администрацията на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

(2) Изпълнението на задълженията по ал. 1 се осигурява от Инспектората на министерството, чрез постоянно поддържане и обновяване информацията на интернет страницата на министерството в рубрика „Антикорупция“, раздел „Връзка с инспектората“.

Раздел III

Процедура по прилагане

Чл. 21. (1) Настоящите Вътрешни правила подлежат на задължително спазване от всички служители и ръководни длъжностни лица в Министерство на енергетиката.

(2) Вътрешните правила следва да се доведат до знанието на всички служители в министерство, за сведение и изпълнение.

(3) В срок до един месец след назначаването на служител в администрацията на министерството, същият следва да бъде запознат с настоящите Вътрешни правила от ръководителя на съответното структурно звено.

Чл. 22. Всяко нарушение на Вътрешните правила е основание за търсене на дисциплинарна отговорност, съгласно разпоредбите на Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тези Вътрешни правила:

1. „Корупция“ е неправилно използване на обществен ресурс, неправилно изпълнение на държавна служба за извличане на пряка или последваща полза, както и поведение, изразяващо се в нечестно използване на власт или позиция, което има като резултат поставяне на някого в по-добро положение от другото.

2. „Измама“ е всяко умишлено/преднамерено действие или бездействие на едно или повече лица, при което с цел да набави за себе си или за другото материални/имуществени облаги или несправедливо или незаконно предимство, възбуди или поддържа у някого заблуждение и с това причини нему или другиму имотна вреда.

Под „Измама“ следва да се разбира и всяко умишлено действие и бездействие, свързано с:

2.1. използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води или би могло да доведе до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от бюджета на Министерство на енергетиката;

2.2. когато води или би могло да доведе до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от тях на Министерство на енергетиката;

2.3. укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите по подточки 2.1 и 2.2;

2.4. използването на средствата по подточки 2.1 и 2.2 за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално;

2.5. злоупотреба на правомерно получена облага, със същия ефект.

3. „Нередност“ е всяко нарушение на разпоредба на общностното право и/или на националното законодателство, произтичащо от действие или бездействие, което има или би имало като последица ощетяване на бюджета на Република България и/или бюджета на Министерството на енергетиката, чрез извършване на неоправдан разход.

4. „Злоупотреба“:

4.1. **„Злоупотреба с власт“** е злоупотреба с положение на йерархическа зависимост и/или чрез даване, получаване или обещаване на облаги, за да се извърши или не дадено действие, изготви или пропусне да се изготви документ или да се изготви с определено съдържание, създаване на прекомерни трудности и несъответстващи и/или нерегламентирани задължения и др. подобни върху лице в йерархическа подчиненост или извършвано от лице, упражняващо контрол;

4.2. **„Злоупотреба със служебно положение“** е изпълнението или неизпълнението от длъжностно лице на действие в нарушение на нормативни разпоредби при изпълнение на служебните му функции, с цел получаване на наследваща се облага за него или друго физическо или юридическо лице;

4.3. **„Злоупотреба с влияние“** е използването на позиция на сила спрямо лице за упражняване на натиск върху него, с или без пряка заплаха, по начин, който ограничава значително възможността му да вземе законосъобразно и обосновано решение или изобщо да вземе решение;

4.4. **„Злоупотреба с информация“** е разгласяването, предоставянето, публикуването, използването или разпространението по друг начин на факти и обстоятелства, за които не е получено съответното разрешение от оправомощените за това лица;

4.5. **„Злоупотреба с доверие“** е когато служител действа съзнателно против интересите на Министерство на енергетиката и уронва престижа на институцията;

4.6. **„Злоупотреба с право“** е упражняването на право само с намерение да се увредят законните права и интереси на други лица;

4.7. **„Злоупотреба с имущество“** е умишлено присвояване или друго отклоняване от длъжностно лице в негова полза или в полза на друго физическо или юридическо лице на имущество, публични или частни средства или на какъвто и да е предмет с определена стойност, поверени му в качеството му на длъжностно лице.

5. „Грешка“ е всяко единично, индивидуално, непреднамерено несъответствие, отклонение и/или пропуск от установен регламентиран режим на работа, което може да повлияе или да промени решение на създател или потребител на информация.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Настоящите Вътрешни правила влизат в сила от датата на утвърждаването им.